

MS 1500/6

1 db fol.

Sorsok...
/Karcolat./
H.é.n. 1 p. 29,5x21,5 cm.
Töredék valami soksz.-tott lapból.

Szegedi Egyetemi Könyvtár
Kézirattár
19 68 év sz.

S O R S O K . . .

- Tessék mondani, merre van a Nyugati? - Kis fiatalemberke áll mellettem, 13-14 éves lehet. Nagy sárga bakkancsokban, fáradt hosszunadrágban, szűk kiskabátban. Együtt tocsogunk a vizes-jeges járdákon a Nyugati felé. - Nem fázol? - kérdem tőle, szégyelve behemót télikabátomat. - A nem! Jól föl vagyok én öltözve. Meg hát nincs is olyan nagyon hideg. Ha jön-megy az ember, még melege is lesz. - Egy-két perc, és kiderül: Komáromtól "jön-megy" gyalog a kis ember. Így hát csakugyan volt ideje kimelegedni. Tizen indultak neki a múlt héten, de elcsipték őket. Most itt van újra Pesten. - Legalább itthon vagy a szüleidnél, - nyugtatom meg főként önmagammat. - A szüleimnél? Hiszen már hat éve intézetben tanulok. Edesanyám nem birt eltartani kettőnket, engem meg az öcsémet. Vagy nem is akart talán. Beadott intézetbe. - Megkérdem, milyen dolga volt ott. - Hát jó. De már elég volt belőle. Mindig csak ott ülni és semmit se látni a világból. Mikor meghallottuk, hogy Pesten kitört a zri, fölkerelkedtünk egy páran. Irány teherautón Pest. Mert Esztergomban volt az intézet. - Egykedvűen mesélget, csak akkor melegeedik bele egy kissé, mikor a különböző géppisztolyok jó és rossztulajdonságairól adhat szakyszerű felvilágosítást. Közben elmondja, hogyan éltek, hányodtak a harcoló Budapesten. Tankot, sajnós, egyet sem sikerült kinyitniok. Vége lett a kavarodásnak, mire rájöttek a nyitjára. - Aztán hazamentem Edesanyámhoz. Legalább annyi hasznom legyen az egészből, gondoltam, hogy végre vele együtt, otthon éhessek. De ő visszazavart az intézetbe. En meg nekiindultam Hegyeshalomra. Aztán Komáromnál hátraarc: jöhöttem vissza. - És mi lesz veled most? Hogy élsz meg? Mit csinálsz majd? - Majd csak lesz valahogy. - És miért mész a Nyugatihoz? - Hát csak megyek. Csak lesz ott valaki. Aludtam én ott a múlt héten nem egyszer. Ma se lesz rosszabb. - És mit eszel? - Keptam tegnap 18 forintot. Ma reggel a tejvendéglőben megittam két kávét, megettem egy negyedkiló kenyeret és bevágtam rá két tányér tejbedarát. Úgyeltem aztán, hogy le ne ejtsem a sapkám: nem birtam volna lehajolni érte. - Na de holnap, holnapután? - Majd csak összeszkadok srácokkal és nekiindulunk újra. Most már majd nem ejtenek át a mandolinokok.

Most itt ül velem szemben. Jó meleg van a szobában. Cooper Vadölő-jét olvassa, mélyen elmerülve. Vacsorázni sem akar, mig meg nem tudja, mi lesz a sorsa Csingacsuknak és társainak. A képzelet indián-világa néhány órára gondtalan gyerekké varázsolta vissza. Izgatottan, gyorsan lapoz a könyvben, bizonyára együtt kuszik, lopakodik az őserdőben az indiánokkal. Elszoruló szívvél nézém nagy, sárga bakkancsait, szűk és gyűröttes ruháját, lehajló fejét. Holnap vagy holnapután iszonyu valóssággá válhat a mese az ő életében. Nedves árkok, lucskos bozótok várják a határon a lopakodó, kuszó, életét mentő kis indiánt. Aki egy idegen és ismeretlen világba menekül, hogy végre emberséget és otthont találjon.

- Elmész indiánt látni Amerikába? - kérdem, hogy ne kelljen arra gondolnom, ami rá vár az elkövetkező órákban, napokban. Nem felel mindjárt, előbb befejezi a megkezdett mondatot. Láthatóan nem örül annak, hogy megzavarták az olvasásban. - En Amerikába? Van is eszembe. Menjen oda aki akar, de nem én. - Hát te hogy készülsz? - Azt még nem tudom. Nem lehet előre mindent kitalálni. De egy biztos: matroz leszek, a kereskedelmi flottában. Mert azok bejárgák az egész világot.

Újra elmerül az olvasásban. Vadölő fogcságba esett, meg akariák kinozni. Még nyolcvan oldal van hátra, hú györünk. - Nem fázol? - kérdem. De már nem hallja. Csak akkor rezzen föl, ha egy-egy autó megy el a ház előtt. A tankok iszonyu emléke kísért.